

Programma NGP

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding

2010-2011

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding

De Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK) hebben in 2004 besloten tot het oprichten van een eigen aanvullende predikantenopleiding die verplicht is voor hen die predikant willen worden in de NGK en na 1 september 2005 met de theologiestudie zijn begonnen. De NG-Predikantenopleiding (NGP) is een kerkelijke opleiding die aanleunt tegen die van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het NGP-programma beslaat ongeveer 20% van het totale opleidingsprogramma.

Studenten die predikant in de NGK willen worden, kunnen zich als student inschrijven bij de TUA, volgen het studieprogramma van de TUA en krijgen daarbij vrijstellingen die in omvang overeenkomen met de omvang van het NGP-programma. Het onderwijs wordt zo ingeroosterd dat het niet interfereert met het andere onderwijs aan de TUA. De colleges worden op twee vaste middagen gegeven (maandag, woensdag). Aan het eerste semester gaat ieder jaar een gezamenlijk weekend vooraf en incidenteel zijn er enkele twee- of driedaagse cursussen.

Bezoekadres NGP-locatie:	NGP-Kamer (in het B-gebouw)
Opleidingscoördinator:	Dhr. P. van Veen, e-mail: oc.ngp@ngk.nl
Postadres:	Wilhelminapark 4, 7316 BT Apeldoorn
Secretaris bestuur Stichting NGP:	ds. K. Muller, Meervalstraat 20, 1431 WG Aalsmeer, tel. 0297 28 34, e-mail secr.ngp@ngk.nl
Website:	www.ngk.nl/ngp

Herzien programma van de NGP in 2010-2011

Het onderwijsprogramma van het Nederlands Gereformeerde opleidingsinstituut is een aanvullend programma van 20% op een theologische hoofdopleiding. Het programma sluit aan bij de bestaande BaMa-structuur. Door clustering van studiejaar wordt geprobeerd de lesgroepen voldoende groot te houden voor efficiënt onderwijs.

Binnen het Bachelor-deel van de opleiding ligt het accent op verwerving van kennis en vaardigheden. Brandpunten hierbij zijn de aandachtsvelden bijbelkennis en hermeneutiek. Binnen het Master-deel van de opleiding ligt het accent op verdieping en operationalisering van opgedane kennis en vaardigheden. Brandpunten hierbij zijn de aandachtsvelden geloofsleer en identiteit, c.q. leer en functioneren van de kerk, gerelateerd aan de identiteit en context van de NGK. Het NGP studieprogramma moet gelezen worden in relatie met het studieprogramma van de TUA (zie 2).

1. Overzicht vakken per semester en studielast 2010-2011

In het afgelopen seizoen heeft evaluatie plaatsgevonden van een NGP-pakket. Tevens heeft de TUA het curriculum gewijzigd. Dien tengevolge is nu een pakket ontstaan van 72,5 EC.

Vakken NGP in studiegids:			periode:										
			Ba1	Ba2	Ba3	Ba4	Ba5	Ba6	Ma1	Ma2	Ma3	Ma4	tot
Doorlopende vakken													
3.1.1	Verkondiging	Preekbesprekingen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	5,0
		Preekbeurten (5x)						1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
		Kritiekbeurten (3x?)					0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
3.1.2	Homiletiek colleges cyclus	Colleges Ba+Ma	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			4,0
		Opdrachten	0,2	0,2	0,4	0,4	1,0						2,2
3.1.3	Preekpresentatie	interne cursus						0,6					0,6
3.2	Themaweekend	Weekend NGP	0,3		0,3		0,3		0,3		0,3		1,5
3.3	Exegese-thema's bijbelvakker	2xColleges+opdracht		0,5		0,5		0,5		0,5		0,5	2,5
Basis NG-vakken bachelorfase													
3.4	Bijbelkennis OT en NT	Werkcolleges+zelfstudie	3,0	2,0									5,0
3.5	Oriënterende stage	8dd+literatuur+verslag		1,5									1,5
3.6.1	Ba-cyclus Hermeneutiek	Werkcollege cyclus			0,9		0,9						1,8
3.6.2	A. Bijbels-theologisch	studie + presentatie			1,8								1,8
3.6.3	B. Systematisch-theologisch	studie + presentatie					1,6						1,6
3.7	Kerkgeschiedenis 20e eeuw	Colleges					1,0	1,0					2,0
NGK-identiteitsvakken masterfase													
3.8.1	MA-cluster identiteit NGK	Collegecyclus							0,9	0,9	0,9	0,9	3,6
3.8.2	Geloofsleer en identiteit 1	studie + presentatie						1,6					1,6
3.8.3	Bijbelonderzoek en identiteit	studie + presentatie							1,6				1,6
3.8.4	Kerkelijk samenleven en id.	studie + werkstuk								1,6			1,6
3.8.5	Geloofsleer en identiteit 2	studie + werkstuk?										1,7	1,7
Beroepsvaardigheden ba+ma-fase													
3.9.1	Praktische theologie cyclus	Werkcollege cyclus					1,0		1,0				2,0
3.9.2	Pastoraal gesprek 1	Cursus					0,8						0,8
3.9.3	Pastoraal gesprek 2	Cursus						0,8					0,8
3.9.4	Pastorale stage	8dd+literatuur+verslag						1,5					1,5
3.9.5	Catechese en didactiek	Cursus					2,0						2,0
3.9.6	Persoonlijk functioneren	Cursus, 3 middag/sem	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			4,0
3.10	Assessment							pm					0,0
3.11	Eindstage	praktijkstage jaar 5 of 6										16,0	16,0
3.12	Mentoraat	mentorgesprekken		0,1		pm		pm		0,1		p.m.	0,2
3.13	Preekconsent en attest	leerbijeenkomsten										p.m.	
NGP Totaal EC			5	5,8	4,9	2,4	10	6,2	7,2	5,7	4,4	21	72,5
TUA Vrijstelling EC			4,0	5,5	4,5	1,5	11,0	8,0	7,5	4,5	7,0	##	72,5

Seizoen 2010-2011

Dit is het vijfde NGP-seizoen, dat op basis van de evaluatie in 2009 deels in een nieuwe vorm zal worden gestoken. Er is ruimte gecreëerd door opheffing van twee vakken: de werkcolleges methodisch en contemplatief bijbellezen en een deel van de themacolleges. Dit leidt tot kleine urenuitbreidingen bij een aantal onderbedeelde vakken en tot enkele nieuwe vakken:

- pastorale stage
- cursus pastoraal gesprek 2
- een tweede vak geloofsleer c.q. dogmatiek tijdens de masterfase.

Een andere nieuwe vorm zijn de leerbijeenkomsten preekconsent die al eerder ingesteld en nu worden geëffectueerd (3.12).

De nieuwe kerndocent drs. C.T. de Groot zal vanaf nu volop meedraaien in het programma.

Om groepen te vormen van voldoende omvang, worden sommige leerjaren van studenten geclusterd. Dit leidt tot een bijzonder vol programma in 2010-2011.

Verplichting

Volgens het besluit van de Landelijk Vergadering van de NGK zijn NG theologiestudenten die vanaf september 2005 zijn gaan studeren voor het predikantschap verplicht om de NGP te volgen als aanvullende opleiding.

De eindstage (3.10) wordt gevolgd door studenten die zich voorbereiden op het predikantschap. Voorts ontvangen beginnende predikanten vanuit de NGP verplichte werkbegeleiding in de eerste drie jaar van hun predikantschap.

2. Verantwoording programma

Oppervlakkige lezing van het NGP-onderwijsprogramma en beperking daartoe zou de indruk kunnen wekken dat binnen het Bachelor-deel van de opleiding weinig aandacht wordt geschonken aan geloofsleer en kerkelijke identiteit en dat binnen het Master-deel van de opleiding geen aandacht wordt geschonken aan de bijbelvakken. Dat is echter wel het geval, en wel op de volgende wijze:

2.1 Relatie met TUA-programma

Allereerst moet het NGP-programma gelezen worden in relatie tot het studieprogramma van de TUA. Dan wordt enerzijds duidelijk dat het Bachelordeel van de opleiding ook geloofsleer, kerkgeschiedenis en kerkelijke praktijk omvat (denk aan de TUA-studieonderdelen algemene kerkgeschiedenis I t/m IIIa, Ned. kerkgeschiedenis I, symboliek I en II, gemeenteopbouw). Anderzijds wordt duidelijk dat in het Master-deel van de opleiding ook de bijbelvakken zijn opgenomen (denk aan de TUA-studieonderdelen exegetische OT III + IV, scriptie exegetische, historia revelationis NT II, exegetische NT IV en de specialisatiemogelijkheden in de bijbelvakken). Zie de uitruil-tabel op de volgende pagina.

2.2 Integratie

In de tweede plaats is het juist kenmerkend voor de aanpak binnen het NG-onderwijs programma dat er geen strikte boedelscheiding is van bijbelvakken enerzijds en aan de geloofsleer en kerkelijke identiteit gerelateerde studieonderdelen anderzijds. Het is vooral met het oog op het moment van toetsing van de in een semester bestudeerde onderdelen dat er een zekere onderscheiding is aangebracht. In de praktijk zullen er vooral in de verschillende collegetrajecten tal van onderlinge raak- en verbindingspunten zijn. Ter illustratie:

- Bij de door alle studenten bij te wonen preekbesprekingen is niet alleen de exegetische, maar ook de geloofsleer van meet af aan één van de aandachtsvelden.
- Bij de te programmeren themamiddagen zullen met enige regelmaat ook identiteits- en beroepsgerelateerde onderwerpen op het programma staan.
- Bij het studieonderdeel geloofsleer (Master-deel) richt de aandacht zich o.a. op de plaats van de Schrift in de dogmatiek en op de verwerking van het voortgaande bijbelonderzoek binnen de eigen theologische en confessionele context. Dit betekent dat ook in het kader van de Master-collegecyclus de bijbelvakken nog volop meedoen.

2.3 Uitruil met de theologieopleiding aan de TUA

Oude situatie

De voor het NGP-programma uitgeruilde vakken zijn vet gedrukt (juni 2008)

Studiejaar	1		2		3		4		5-6		EC
vak TUA	B1	B2	B3	B4	B5	B6	M1	M2	M3 / M4	TUA	
integratie en themawEEK	0,7	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8			6
alg studieorientatie	1										1
OT-Hebreeuws	6	5,5	6	5,5							23
NT-Grieks	4,5	4									8,5
filosofie	4	3									7
Methodologie		0,5			1,5						2
Psychologie	1,5	1,5									3
inl theologie	3	1,5									4,5
bijbelse oudheidkunde	4										4
Bijbelkennis	2,5										2,5
inl exegese		4,5									4,5
exegese OT				1,5		1,5		1,5	4,5		9
exegese NT			1,5		1,5		1,5		3		7,5
hermeneutiek NT					1,5*						4,5
hermeneutiek OT						3					3
homiletiek					1,5	2,5	1,5	1,5	4,0*	*	12,5
Liturgiek									3		3
canoniek OT-1			4								4
canoniek OT-2			1,5								1,5
canoniek NT				5,5							5,5
historia revelationis NT				4,5				5,5			10
historia revelationis OT							5,5				5,5
oud christelijk Latijn			3								3
dogmatiek					2	2,5	3	3	4,5		15
symboliek					3	2,5					5,5
diaconiek					3						3
godsdienswetenschap		3									3
godsdienswijsbegeerte							2,5				2,5
alg. kerkgeschiedenis		4,5	4		4,5	4	4,5				21,5
keuzevak / punten		4								2	6
spiritualistiek			1,5		1,5						3
judaica			4								4
geschiedenis oud Israel				4,5							4,5
kerkrecht					3		1,5		3		7,5
Nederl. kerkgeschiedenis					4			3			7
gemeenteopbouw				1,5				1,5			3
missiologie				4							4
apologetiek								2,5			2,5
ethiek				2,5		3			6		13,5
oriënterende stage					1,5						1,5
catechetiek							4,5				4,5
Pastorale psychologie								3			3
poimeniek							5,5				5,5
evangelistiek			3					2			5
beroepsvaardigheden						3					3
BA-proef / scriptie / MA-II						7		4,5		90	101,5
stage										16	16
uitgeruild tegen NGP-vakken	8	9	4,5	1,5	14	8	7,5	4,5	4	18	79

*) totaal 4,5 EC, waarvan 1,5 EC uitgeruild met NGP

**) totaal 5,5 EC, waarvan 4 EC uitgeruild met NGP

2.4 Uitrustabel nieuwe situatie

In de nieuwe situatie is er 72,5 etcs uitgeruild met de TUA. Het vak Filosofie is in zijn geheel terug gegeven, wat wil zeggen dat de studenten het vak Filosofie volgen aan de hoofdopleiding.

Uitruil huidige situatie		Voorstel uitruil nieuwe situatie	
Filosofie	(7)	Teruggegeven door NGP	--
Bijbelkennis	2,5	--	
Psychologie	3	Keuzevak A2	2,5
Schriftelijke opdracht + methodologie	4,5	Schriftelijke opdracht + methodologie A3	5
Spiritualistiek B en C	3	Keuzevak B1	2,5
Praktijkoriëntatie	1,5	--	--
Exegese OT I	1,5	Exegese OT I B4	2,5
Exegese NT I	1,5	Exegese NT I B3	2,5
Hermeneutiek NT (deels)	1,5	Nieuwe Testament I B4 (deels)	2,5
Canoniek + Hermeneutiek OT	4,5	Oude Testament I B2	5
Nederlandse Kerkgesch.	3	Nederlandse Kerkgesch. B1 (deels – 20 ^e eeuw)	2,5
Homiletiek I, II	4	Homiletiek I/V C3,4	5
Dogmatiek I en II	4,5	Dogmatiek II	5
Diaconiek	3	--	
		Totaal Bachelor	35
Kerkrecht I en II	4,5	Keuzevak D1	5
Catechetiek	4,5	Keuzevak E3,4	5
Homiletiek III/V	7	Homiletiek III/V D2,3,4	2,5
Stage	16	minor	10
Theologie Algemeen	2	--	--
		Keuzevak D2	5
		Keuzevak D3	5
		Keuzevak E2	5
		Totaal Master	37,5

3. Beschrijving van de NGP-vakken

Per semester zijn leerdoelen en eindtermen geformuleerd. De studieonderdelen die gedurende een heel studiejaar of meerdere studiejaar lopen worden per studiejaar afgerond. Onderdelen die gedurende een semester lopen worden aan het eind van dat semester getoetst en afgesloten. Bij een aantal onderdelen staat bij de wijze van de toetsing ook een evaluatiegesprek vermeld. Wanneer de verantwoordelijke docent tevens mentor is dan vallen beide gesprekken samen.

Aan het eind van de BA-fase wordt een uitgebreid evaluatiegesprek gevoerd.

De studielast is zo goed mogelijk over de studiejaar en semesters verdeeld als naar de ruimte die er is gekomen door de vrijstellingen bij de TUA.

Een studie-eenheid van 1 EC (european community course) komt overeen met een studielast van 26 uren. Voor één dag wordt 0,3 EC gerekend, een dagdeel is 0,15 EC en voor een uur wordt met 0,04 EC gerekend.

Als richtlijn wordt bij een werkcollege gerekend met een gelijke studielast aan voorbereiding en bij een hoorcollege wordt een factor 1,5 gerekend voor de benodigde zelfstudie.

Bij de onderdelen zijn leerlijnen aangegeven.

Zelfstudie: de student bestudeert een boek en legt daarover tentamen af. Waardering in EC afhankelijk van omvang en zwaarte studiemateriaal en studiefase.

Begeleiding: instructie of toelichting bij een zelfstudie (alleen netto EC)

Werkcollege: interactief; voorstudie noodzakelijk, eenheden van 2 uren (dus inclusief de daarvoor nodige zelfstudie 0,15 EC). Beoordeling op basis van deelname en tentamen.

Hoorcollege: is per uur inclusief nodige zelfstudie 0,1 EC; beoordeling in een tentamen

Themamiddagen: deelname en voor de meeste deelnemers geringe voorstudie; enkelen activerende rol. Beoordeling op basis van deelname en tentamen over opgegeven onderwerpen.

Studielast netto; voor enkele jaargangen meer vanwege actieve rol.

Cursus/training: actieve participatie in meerdaags evenement. Beoordeling op participatie. Studielast per dagdeel. Afhankelijk van het cursusmateriaal 6-8 dagdelen zijn 1 EC.

Tentamen: kan omvatten beoordeling essay, verslag, schriftelijke toets, mondeling tentamen. Voor onderdelen die meer dan één semester beslaan wordt per semester geëvalueerd.

Het onderwijs wordt geconcentreerd op twee dagdelen (maandagmiddag en woensdag- middag) met daarnaast enkele korte meerdaagse cursussen.

Keuzevakken voor TUA *

Bepaalde met een * gemarkeerde NGP-vakken kunnen als keuzevak door TUA-studenten gevolgd worden en hebben ongeveer dezelfde omvang als een TUA-keuzevak. Dat zijn:

Hermeneutiek-cyclus (3.6.2 en 3.6.3, resp. 2,7 en 2,5 EC) BA	<i>planning</i> blok A + C
Geloofsleer en NG-identiteit (3.8.2, 2,5 EC) MA	blok A
Bijbelonderzoek (3.8.3; 2,5 EC) MA	2011-12
Kerkelijk samenleven, het kerkrecht van de NGK (3.8.4; 2,5 EC) MA	2012-13
Geloofsleer 2 (3.8.5; 2,7 EC) MA	2011-12?
Praktische theologie A-jaar in combinatie met 2 cursussen pastoraal gesprek (3.9.1,2,3)	blok D e.a.
Themacolleges bijbelvakken zijn vrij toegankelijk	blok D

Deze vakken worden op maandag gegeven. Voor de planning is overleg met de opleidingscoördinator van de NGP gewenst. (oc. ngp@ngk.nl)

Verkondiging

NGP-vak:	3.1
Docent:	dr. A. van der Dussen, dr. J. Dekker, drs. C.T. De Groot
Omvang:	17,4 EC over vijf jaar
Periode:	Ba-1 t/m Ma-4
Colleges:	3.1.1 4 preekbesprekingen per semester (alle studenten NGP), circa 2,5 uur 3.1.2 Homiletiek collegecyclus van 4 jaar, zes colleges van 2 uur per seizoen 3.1.3 Cursus preekpresentatie tijdens de masterfase, 3 middagen van 3 uur
Toetsing:	uitvoering en beoordeling van taken met toenemende moeilijkheidsgraad (zie studielast)

<i>Doelstelling gehele leerperiode</i>	<ul style="list-style-type: none">• De student is in staat tot een Schriftuurlijk gefundeerde verkondiging in het kader van een verantwoorde liturgie.• Daarvoor gelden over vijf studie jaren de volgende leerdoelen:• Het ontwikkelen en zich eigen maken van een gereformeerde visie op de prediking• Het zelfstandig vertalen en exegetiseren van de grondtekst van de Schrift• Het verantwoord toepassen van de exegese bij de preekvoorbereiding• Het verantwoord verkondigen van Christus zowel vanuit het Oude als van het Nieuwe Testament• Het doordenken van de betekenis van vertrouwde bijbelse begrippen en het op hedendaagse wijze vertolken hiervan• Het terugvragen vanuit het kerkelijk belijden naar de Schrift• Het zich rekenschap geven van de relatie van de verkondiging met thema's uit de geloofsleer• Het zorgvuldig formuleren van een doelstelling voor een preek met oog voor de cognitieve, affectieve en attitudele aspecten hiervan• Het kunnen kiezen van een preektekst naar aanleiding van bijzondere situaties en gelegenheden• Het in de preekvoorbereiding mede rekening houden met de aanwezigheid van zoekers en nieuwkomers in het geloof• Het ontdekken en ontwikkelen van eigen communicatieve mogelijkheden• Het verkrijgen van inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van preekondersteunende media• Het samenstellen van een verantwoorde liturgie• Het vormgeven van de gebeden in de eredienst
--	---

<i>Inhoud</i>	3.1.1 Gezamenlijke preekbesprekingen volgens een jaarlijks op te stellen rooster 3.1.2 Homiletiek collegecyclus Ba1 t/m Ma2 (C.T. De Groot) 3.1.3 Cursus preekpresentatie
---------------	---

<i>Eindtermen</i>	Zie de NGP Cursusinformatie 3.1.1 t/m 3.1.10 voor de eindtermen per semester.
-------------------	---

<i>Werkvormen per semester</i>	<ul style="list-style-type: none">- Ba-1 t/m Ma-4: het bijwonen van de homiletiekcolleges en preekbesprekingen (resp. 6 en 8 per semester)- Ba-1,2: het analyseren van een aantal preken en bijbehorende orde van dienst- Ba-3,4: het schrijven van een preekschets bij een tekst uit respectievelijk het Nieuwe en Oude Testament, inclusief vermelding van doelstelling en gebruikte literatuur; tekstkeuze in overleg met de docent.- Ba-5: het maken en inleveren van een schriftelijke preek, inclusief vermelding van doelstelling, een liturgie en gebruikte literatuur (de geformuleerde doelstelling wordt vooraf met de docent besproken); tekstkeuze in overleg met de docent.- Ba-5 t/m Ma-4: het leveren van exegetisch-homiletische kritiek (1 kritiekbeurt per jaar)- Ba-6 t/m Ma-3: het vier maal houden van een preek over een opgegeven tekst (OT, NT en HC), inclusief vermelding van doelstelling, liturgie en gebruikte literatuur (de geformuleerde doelstelling wordt vooraf met de docenten besproken)
--------------------------------	---

- Ma-4 houden van een preek over een zelf gekozen tekst naar aanleiding van een opgegeven bijzondere situatie.
- Masterfase: het volgen van een cursus preekpresentatie

<i>Studielast</i>	Collegemiddagen met 4 preekbesprekingen per sem. (colleges van 2,5 uur met per keer 1 uur voorbereiding)	0,5 EC per sem. X10
	Homiletiekcolleges, 6 per jaar (vierjarige cyclus) (d.w.z. 6 x2 uur colleges plus 6 x 2,5 uur voorbereiding)	0,5 EC per sem. X8
	Ba-1,2 preekanalyses	0,2 EC x2
	Ba-3,4 preekschetsen NT en OT	0,4 EC x2
	Ba-5 schriftelijke preek (28 uur)	1,0 EC
	Ba-6 t/m Ma-4 preekbeurten NT, OT, HC (5x, 28 uur)	1,0 EC x5
	Ba-5 t/m Ma-4 kritiekbeurt homiletiek en exegese (5,5u)	0,2 EC x3
	Cursus preekpresentatie (3 middagen in master-periode)	0,6 EC

*) inclusief voorbereiding en literatuur

Vorbereidende literatuur homiletiek bij preekcolleges Ba+Ma

Capita selecta uit:

- M. Barnard e.a.; *De weg van de liturgie*, 2001
- David Buttrick ; *Homiletic*, 1988
- W. Dekker e.a ; *Om de verstaanbaarheid*, 2002
- Greame Goldsworthy; *Preaching the whole Bible*, 2000
- George Harinck e.a.; *Niets is overbodig, niets is toevallig, leven en werk van Cornelis Veenhof*, 2008
- Achim Härtner, Holger Eschmann; *Predigen lernen ein Lehrbuch für die Praxis*, 2007
- Wolfgang Klippert *Van tekst tot preek*, 1997
- Richard Lischer Ed.; *The Company of Preachers, Grand Rapids/Cambridge U.K.*, 2002
- Thomas G. Long; *The Witness of Preaching*, 2005
- Henk van der Meulen e.a.; *Als een leerling leren preken*, 2008
- Paul Oskamp en Rudolf Geel; *Concreet en beeldend preken*, 1999
- J.C. Schaeffer.; *Aanstaande zondag preken (studiecentrum NGP)*, 2001
- Ciska Stark; *Proeven van een preek, Een praktisch-theologisch onderzoek naar de preek als Woord van God, Zoetermeer*, 2005
- C. Trimp; *De gemeente en haar liturgie*, 1989
- C. Trimp; *De preek*; 1986
- W. Verboom; *De theologie van de Heidelbergse Catechismus*, 1996

Aanbevolen literatuur homiletiek bachelor- en master-fase

- J.H. van de Bank *Kennen en vertrouwen, handreiking bij de prediking van de Heidelbergse Catechismus*, 1993
- R. Boon; *De Joodse wortels van de christelijke eredienst*, 1970
- Rein Bos; *Wij hebben gehoord dat God met u is*, 2004
- Jos Douma; *Veni Creator Spiritus, De meditatie en het preekproces, Kampen*, 2008
- G. van Rongen; *Met alle heiligen, 1,2 en 3*, 1990
- C. Veenhof; *Prediking en uitverkiezing*, 1959
- Nico van der Voet; *Het woord krijgen*, 2009

NGP Themaweekend

NGP-vak:	3.2
Docenten:	dr. A. van der Dussen, dr. J. Dekker, drs. G. Bronsveld, drs. C.T. de Groot
Omvang:	jaarlijks weekend 0,5 EC
Periode:	Ba-1 t/m Ma-4 gezamenlijk
Colleges:	gastcollege, voor- en nabespreking tijdens NGP weekend in blok A
Toetsing:	Testimonium

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Het verwerven van inzicht in de beroepsidentiteit van de predikant, met specifieke aandacht voor zijn/haar ambtelijke bevoegdheid, beroepsmatige bekwaamheid, en persoonlijke geschiktheid - Het krijgen van zicht op de eigen roeping - Het verkrijgen van inzicht in het belang van de persoonlijke omgang met God voor het ambtswerk in de gemeente - Het kennis nemen van diverse vormen van christelijke spiritualiteit, ook van buiten de eigen kerkelijke traditie - Het zich eigen maken van een hedendaagse vorm van reformatorische spiritualiteit, waarin waardevolle elementen uit andere tradities zijn verdisconteerd - Het inbedden van de theologische studie in de persoonlijke geloofspraktijk - Het kunnen integreren van theologische kennis en ambtelijk werk - Het kennisnemen van actuele theologische en kerkelijke ontwikkelingen, in het bijzonder die welke relevant zijn voor de Nederlands Gereformeerde kerken - Het kennisnemen van belangwekkende theologische publicaties, in het bijzonder die welke relevant zijn voor de Nederlands Gereformeerde kerken
<i>Inhoud</i>	Aan het NGP-weekend nemen alle NGP-studenten deel. Het accent ligt op spiritualiteit, vorming en toerusting en voor een ander deel op actuele ontwikkelingen in kerk en theologie. Het thema wordt per seizoen vastgesteld.
<i>Eindtermen</i>	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft zicht op de diverse aspecten van de beroepsidentiteit van de predikant - heeft zichzelf beter leren kennen als het gaat om zijn of haar roeping - beseft het belang van de persoonlijke omgang met God voor het ambtswerk in de gemeente - is op de hoogte van diverse vormen van christelijke spiritualiteit - weet persoonlijk gestalte te geven aan een hedendaagse vorm van reformatorische spiritualiteit - heeft zich aanzetten eigen gemaakt tot het inbedden van de theologische kennis in de persoonlijke geloofspraktijk en in het ambtelijk werk - is op de hoogte van actuele, voor de NGK relevante theologische ontwikkelingen en publicaties
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - deelname aan een jaarlijks weekend aan het begin van het seizoen - verwerkings- en/of voorbereidingsopdrachten bij de themamiddagen - bijwonen van en participeren in themamiddagen. Daarvan zijn er drie per semester. De werkvormen variëren van groepsgesprekken tot werkcolleges.
<i>Studielast</i>	weekend: 0,3 EC
<i>Tentameneisen</i>	Testimonium

Themacolleges Bijbelvakken

NGP-vak:	3.3
Docenten:	dr. J. Dekker
Omvang:	0,5 EC per jaar
Periode:	Ba-1 t/m Ma-4 gezamenlijk
Colleges:	2 themamiddagen
Toetsing:	Verwerkingsopdracht vastgesteld door de docent; beoordeling naar niveau (onvoldoende / voldoende / goed)

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none">- Het versterken van exegetische vaardigheden met het oog op de verkondiging- Het kennismaken van actuele en/of belangwekkende publicaties op het gebied van de schriftuitleg
---------------------	--

<i>Inhoud</i>	Deze cursus strekt zich uit over de hele leerperiode van vijf jaar. Afwisselend zal het accent liggen op het oefenen van exegetische vaardigheden en het bespreken van een publicatie op het gebied van de schriftuitleg.
---------------	---

<i>Eindtermen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none">◦ onderhoudt en actualiseert zijn kennis van de grondtalen van de Bijbel◦ heeft inzicht in het proces van de exegese als onderdeel van preekvoorbereiding◦ heeft vaardigheden in het exegetiseren met het oog op de verkondiging◦ is in staat exegetische literatuur te bestuderen, te evalueren en te verwerken
-------------------	---

<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none">- jaarlijks twee dubbeluren college- jaarlijks een bijbehorende verwerkings- en/of voorbereidingsopdracht
-------------------	--

<i>Studielast</i>	Themacolleges: 0,15 EC (2x2 uur)
	Verwerkings- en/of voorbereidingsopdracht: 0,35 EC (10 uur)
	<i>Totaal</i> 0,5 EC per jaar (= 2,5 EC in 5 jaar)

<i>Tentameneisen</i>	Verwerkings- en/of voorbereidingsopdracht
----------------------	---

Bijbelkennis I (OT)

Het vak 3.4 **Kennis van de Heilige Schrift** is verdeeld over Bijbelkennis I en Bijbelkennis II. Daarnaast zijn er jaarlijks twee themacolleges bijbelvakken (3.3).

NGP-vak:	3.4.1
Docent:	F. H. Blokhuis
Omvang:	3,0 EC
Periode:	Ba-1
Colleges:	4x2uur + voorbereiding (evt. 6 colleges)
Toetsing:	schriftelijk tentamen, verslaglegging groepswork en evaluatiegesprek Tentamen OT1 over de Thora (blok A); Tentamen OT2 over Geschriften en Profeten (blok C)
Tentamenduur:	90 minuten (2x)
Tentamendatum:	oktober 2010 en januari 2011

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none">- Een grondige parate basiskennis verwerven van de inhoud van de Schrift, in het bijzonder van het Oude Testament.- Inzicht verwerven in de bijbelse samenhang.- Een gezonde studiezijn ontwikkelen met betrekking tot de Schrift.- Gestimuleerd worden in de liefde voor de Schrift als Woord van God door het oefenen van een cursorische bijbellezing.
---------------------	--

<i>Inhoud</i>	<ul style="list-style-type: none">- Dit vak bestaat voor het grootste deel uit zelfstudie, waarbij de opgegeven literatuur primair als hulpmiddel is bedoeld voor het systematisch lezen en zich eigen maken van de inhoud van het Oude Testament zelf.
---------------	---

<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - 1. De student heeft kennis van de hoofdinhoud van de afzonderlijke bijbelboeken van het OT. - 2. De student heeft een grondige parate kennis van de belangrijkste bijbelwoorden. - 3. De student is enigszins vertrouwd met het cursorisch lezen van de Schrift.
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - het bijwonen van en participeren in enkele werkcolleges - zelfstudie inhoud Heilige Schrift, in het bijzonder de boeken van het Oude Testament
<i>Studielast</i>	<p>4 werkcolleges + voorbereiding: 0,5 EC (eventueel 6 werkcolleges voor OT en twee voor NT) zelfstudie: 2,5 EC</p>
<i>Tentameneisen</i>	<p>Syllabus Inhoud Oude Testament (F.H. Blokhuis) [36 uur] Cursorische lezing van het Oude Testament [90 uur]</p>
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<p>Jan Fokkelman en Wim Weren, <i>De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtengang van de bijbelse geschriften en hun onderliggende relaties</i>, Zoetermeer 2003. I. Snoek, <i>Leerboek voor de bijbelse geschiedenis</i>, Den Haag 1976¹⁴. Ernst Aebi, <i>Korte inleiding tot de bijbelboeken</i>, Culemborg 2002⁷.</p>

Bijbelkennis II (NT)

NGP-vak:	3.4.2
Docent:	F. H. Blokhuis
Omvang:	2,0 EC
Periode:	Ba-2
Colleges:	4x 2uur werkcollege + voorbereiding (evt. 2 colleges t.g.v. Bijbelkennis I)
Toetsing:	schriftelijk tentamen, verslaglegging groepswork en evaluatiegesprek
Tentamenduur:	90 minuten
Tentamendatum:	juni 2011 (blok D)

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Een grondige parate basiskennis verwerven van de inhoud van de Schrift, in het bijzonder van het Nieuwe Testament. - Inzicht verwerven in de bijbelse samenhang. - Een gezonde studiezijn ontwikkelen met betrekking tot de Schrift. - Gestimuleerd worden in de liefde voor de Schrift als Woord van God door het oefenen van een cursorische bijbellezing.
<i>Inhoud</i>	<p>Dit vak bestaat voor het grootste deel uit zelfstudie, waarbij de opgegeven literatuur primair als hulpmiddel is bedoeld voor het systematisch lezen en zich eigen maken van de inhoud van het Nieuwe Testament zelf.</p>
<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van de hoofdinhoud van de afzonderlijke NT-bijbelboeken. - De student heeft een grondige parate kennis van de belangrijkste bijbelwoorden. - De student is vertrouwd met het cursorisch lezen van de Schrift.
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - bijwonen van en participeren in een werkcolleges - zelfstudie inhoud Heilige Schrift, in het bijzonder de boeken van het Nieuwe Testament
<i>Studielast</i>	<p>4 werkcolleges + voorbereiding: 0,5 EC zelfstudie: 1,5 EC</p>
<i>Tentameneisen</i>	<p>Syllabus Inhoud Nieuwe Testament (F.H. Blokhuis) [20 uur] Cursorische lezing van het Nieuwe Testament [50 uur]</p>

Aanbevolen literatuur Jan Fokkelman en Wim Weren, *De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtengang van de bijbelse geschriften en hun onderliggende relaties*, Zoetermeer 2003.
I. Snoek, *Leerboek voor de bijbelse geschiedenis*, Den Haag 1976¹⁴.
Ernst Aebi, *Korte inleiding tot de bijbelboeken*, Culemborg 2002⁷.

Oriënterende stage

NGP-vak: 3.5
Docent: drs. G. Bronsveld, drs. C.T. De Groot
Omvang: 1,5 EC
Periode: Ba-2
Toetsing: beoordeling verslag en evaluatiegesprek

Doelstelling De student heeft een eerste kennismaking met de diverse taakvelden van het predikantschap.

Eindtermen

- De student heeft een goede indruk van de diverse taakvelden van het predikantschap.
- De student heeft zicht op de diverse facetten van het leven van de gemeente en de opbouw daarvan.
- De student heeft oog voor de verscheidenheid in de gemeente.
- De student is in staat om de opgedane ervaring te verbinden met zijn eigen verwachtingspatronen.

Inhoud en werkvormen

- voorbereidingsgesprek ter vaststelling van persoonlijke leerdoelen
- participeren in de voorbereiding van een kerkdienst (twee dagdelen)
- meelopen in het pastoraat (drie dagdelen)
- bijwonen van een kerkenraadsvergadering (een dagdeel)
- participeren in een missionaire of diakonale activiteit (twee dagdelen)
- het schrijven van een verslag

Studielast stage 8 dagdelen met bespreking: 1,2 EC
literatuurstudie + verslag (4 uur): 0,3 EC

Tentameneisen Syllabus 'Gemeenteopbouw' [cat. 2-3]

Ba-cluster Hermeneutiek*

NGP-vak:	3.6.1 Werkcollege-cyclus
Docent:	dr. J. Dekker (3.6.2), dr. A. van der Dussen (3.6.3)
Omvang:	5,2 EC totaal
Periode:	Ba-3 en Ba-5 gezamenlijk

Werkcollege-cyclus hermeneutiek

Inhoud De in het kader van de tweejarige Bachelorcyclus gegeven colleges worden door alle NGP-studenten van twee jaargangen (2^e en 3^e jaars tijdens Ba-3 en Ba-5) bijgewoond. In het kader van deze cyclus wordt aandacht gegeven aan thema's en vragen die samenhangen met de inhoud en gestalte van de Schrift en aan de hiermee verbonden hermeneutische thema's en vragen. De werkcollegecyclus bestaat uit twee onderdelen, die afwisselend aan bod komen:

- de bijbels-theologische benadering (3.6.2) (jaar A)
- de benadering vanuit de systematische theologie (3.6.3) (jaar B).

Eindtermen Zie de cursussen 3.6.2 en 3.6.3.

Studielast

Werkcolleges Ba-3	0,9 EC
Werkcolleges Ba-5	0,9 EC

Hermeneutiek bijbels-theologische benadering*

NGP-vak:	3.6.2. Deze cursus wordt in samenhang en afwisseling met 3.6.3 verzorgd.
Docent:	dr. J. Dekker
Omvang:	2,7 EC incl. werkcolleges 3.6.1
Periode:	Ba-3 en Ba-5 cyclus
Colleges:	5 werkcolleges van 2,5 uur
Toetsing:	schriftelijk tentamen 'hermeneutiek'
Tentamenduur:	90 minuten
Tentamendatum:	oktober 2010

* Keuzevak TUA

Doelstelling Inzicht verwerven in de relatie(s) tussen het Oude en Nieuwe Testament en vaardigheid te ontwikkelen in het christelijk lezen van het Oude Testament.

Inhoud Aandacht zal worden gegeven aan de verschillende hermeneutische modellen waarmee kerk en theologie de relatie(s) tussen Oude en Nieuwe Testament hebben gedeut en aan de bruikbaarheid hiervan in de praktijk van de exegese.

Eindtermen De student:

- heeft inzicht in basale hermeneutische vragen en thema's
- heeft kennis van klassieke en moderne hermeneutische methodes en weet dit te benutten in het proces van exegese
- beseft het belang van een goede hermeneutiek met het oog de Schriftuitleg
- heeft voldoende inzicht in de relatie(s) tussen het Oude en het Nieuwe Testament
- heeft enige vaardigheid om het Oude Testament christelijk te lezen, zonder de eigen historische en literaire context van oudtestamentische Schriftwoorden uit het oog te verliezen
- heeft enig inzicht in de aard en functie van het Schriftberoep in het Nieuwe Testament
- is in staat om zelfstandig en in groepsverband een goede presentatie voor te bereiden en te verzorgen
- is in staat relevante wetenschappelijke literatuur te verzamelen en weer te geven.

<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Bachelorcyclus gegeven tweewekelijkse hoor- en werkcolleges (6 per semester) - het voorbereiden (eventueel in de vorm van een werkgroep) en in collegeverband presenteren van een hermeneutisch onderwerp - literatuurstudie 'hermeneutiek' 	
<i>Studielast</i>	werkcolleges BA-cyclus 3.6.1 literatuurstudie:	0,9 EC 1,8 EC (50,4 uur)
<i>Tentameneisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - J. Dekker, 'De leesbril van Henk de Jong. Overwegingen bij het zandlopermodel'. In: J. Bouma e.a. (red.), <i>Verrassend vertrouwd. Een halve eeuw verkondiging en theologie van Henk de Jong</i>, Franeker 2009, blz. 102-116 [15 p. cat. 3 – 2 uur] - P. Enns, 'The Old Testament and Its Interpretation in the New Testament', in: <i>Inspiration and incarnation. Evangelicals and the Problem of the Old Testament</i>, Grand Rapids 2006, blz. 113-165 [53 p. cat. 3 – 8 uur] - H. de Jong, <i>Van Oud naar Nieuw. De ontwikkelingsgang van het Oude naar het Nieuwe Testament</i>, Kampen 2002, blz. 12-205 en 321-349 [223 p. cat. 3 – 32 uur] - H.G.L. Peels, 'Hoe leest Gij? Een <i>lectio christiana</i> van het Oude Testament', <i>Theologia Reformata</i> 52/3 (2009), blz. 236-259 [24 p. cat 3 – 3 uur] - C. Westermann, 'Het Oude Testament en Jezus Christus', in: <i>Hoofdlijnen van een theologie van het Oude Testament</i>, Kampen 1981, blz. 218-232 (vertaling van <i>Theologie des Alten Testaments in Grundzügen</i>, Göttingen 1985²) [15 p. cat. 3 – 2 uur] 	
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • G.K. Beale (red.), <i>The Right Doctrine from the Wrong Texts? Essays on the Use of the Old Testament in the New</i>, Grand Rapids 1994 • B.S. Childs, <i>The Struggle to Understand Isaiah as Christian Scripture</i>, Grand Rapids 2004. • J. Dekker, TSB-lezing: 'Is Jona ook onder de profeten? De hermeneutiek van het boek Jona' (2002) • J. Dekker, TSB-lezing, 'Het gebruik van het OT in het NT' (2005) • C. Houtman, <i>De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament</i>, Zoetermeer 2006. 	

Hermeneutiek systematisch-theologische benadering*

NGP-vak:	3.6.3 Deze cursus wordt in samenhang en afwisseling met 3.6.2 verzorgd.
Docent:	dr. A. van der Dussen
Omvang:	2,5 EC incl. werkcolleges 3.6.1
Periode:	Ba-3 en Ba-5 (cyclus)
Colleges:	5 werkcolleges van 2,5 uur
Toetsing:	schriftelijk tentamen
Tentamenduur:	90 minuten
Tentamendatum:	maart 2011
* Keuzevak TUA	

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Het kennis nemen van de hermeneutische uitgangspunten van de reformatorische traditie - Het leren onderkennen van de kloof tussen tekst en hoorders als een hermeneutisch probleem - Het leren plaatsen van het vak 'hermeneutiek' in de wijsgerige en theologische ontwikkelingen van de laatste tweehonderd jaar - Het stellen van relevante hermeneutische vragen bij het lezen en interpreteren van bijbelteksten - Het ontdekken van de hermeneutische betekenis van modern-theologische ontwerpen
---------------------	---

<i>Eindtermen</i>	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor de hermeneutische uitgangspunten van de reformatische traditie • kan ervaringen met de kloof tussen boodschap en hoorders verbinden met de probleemstellingen van de moderne hermeneutiek • heeft enig inzicht in de theologische en wijsgerige ontwikkelingen op het gebied van de hermeneutiek • kan expliciteren welke hermeneutische vragen rijzen bij het lezen en interpreteren van een bijbelgedeelte • is in staat de hermeneutische betekenis van modern-theologische ontwerpen te signaleren. 				
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Bachelorcyclus gegeven tweewekelijkse hoor- en werkcolleges (5 per semester) - Literatuurstudie 				
<i>Studielast</i>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">werkcolleges BA-cyclus 3.6.1</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">0,9 EC</td> </tr> <tr> <td>literatuurstudie:</td> <td style="text-align: right;">1,6 EC (45 uur)</td> </tr> </table>	werkcolleges BA-cyclus 3.6.1	0,9 EC	literatuurstudie:	1,6 EC (45 uur)
werkcolleges BA-cyclus 3.6.1	0,9 EC				
literatuurstudie:	1,6 EC (45 uur)				
<i>Tentameneisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Capita selecta uit H. de Knijff, Sleutel en slot. Beknopte geschiedenis van de bijbelse hermeneutiek, Kampen 1980 [cat. 1] - Capita selecta uit W. Stoker, B. Vedder, H.M. Vroom (red.), De Schriften verstaan. Wijsgerig-hermeneutische en theologisch-hermeneutische teksten, Zoetermeer 1995 [cat. 1] - Capita selecta uit Arie Zwiep, Tussen tekst en lezer. Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek. Deel I: De vroege kerk – Schleiernmacher, Amsterdam 2009 (cat. 2) - Jan Veenhof, <i>Heilige Geest en hermeneutiek</i>, in: 'Vrij Gereformeerd', Kampen 2005, 298-310 [cat. 2] 				
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A. van der Dussen, , <i>Hermeneutiek van de nederigheid</i>, in: Soteria juni 2009, 242-33. • W.J. Kooiman, <i>Verbum vocale en focale visie. Brandpunten in Luthers bijbelbeschouwing</i>, in: M.A. Beek e.a., 'Spelregels. Een bundel essays over hermeneutische regels en hun toepassing in de theologie', 93-120. • A.C. Thiselton, <i>New Horizons in Hermeneutics. The Theory and Practice of Transforming Biblical Reading</i>, Grand Rapids 1992. • Kevin J. Vanhoozer, <i>Is there a meaning in this text? The Bible, the reader and the morality of literary knowledge</i>, Leicester 1998. • R. van Woudenberg, Auteursintentie en tekstinterpretatie, in: Soteria maart 2001, 41-46 				

Kerkgeschiedenis 20e eeuw

NGP-vak:	3.7
Docent:	drs. D. Timmerman
Omvang:	2,0 EC (1,0 per blok)
Periode:	Ba-5 en Ba-6*
Colleges:	10 werkcolleges à 2 uur (5 per semester)
Toetsing:	mondeling tentamen 'Kerkgeschiedenis van de 20e eeuw'
Tentamenduur:	60 minuten 2x
Tentamendata:	januari en april 2011

*) Dit (werk)college van 6 dubbeluren per semester in Ba5 en Ba6 kan ook geheel in Ba5 of in Ba6 worden gegeven. Ook een andere verdeling tussen hoeveelheid literatuurstudie en college is mogelijk.

<i>Inhoud en doelstelling</i>	Tijdens de werkcolleges ontwikkelt de student een zeker historisch besef en verkrijgt hij inzicht in de factoren die de huidige identiteit van de NGK bepalen. Ook ontwikkelt de student onderscheidingsvermogen in het beoordelen van vragen die de huidige interkerkelijke contacten van de NGK bepalen. Het eerste semester behelst de kerkgeschiedenis tot en met de Vrijmaking; het tweede semester behelst de kerkgeschiedenis na de Vrijmaking
<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none">- De student heeft voldoende historisch kerkbesef.- De student beschikt over een grondige kennis van de geschiedenis van de NGK.- De student geeft blijk van inzicht in de factoren die de huidige identiteit van de NGK bepalen.- De student heeft enig onderscheidingsvermogen in het beoordelen van vragen die de huidige interkerkelijke contacten van de NGK bepalen.
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none">- het bijwonen van en participeren in de wekelijkse hoor- en werkcolleges (gedurende twee blokken)- literatuurstudie 'kerkgeschiedenis 20^e eeuw'
<i>Studielast</i>	literatuurstudie: 0,8 etcs (totaal 22 uur) (werk)colleges 1,2 etcs (10x2 uur college en 10x1,5 uur voorbereiding)
<i>Tentameneisen</i>	<ul style="list-style-type: none">- H.C. Endedijk, <i>De Gereformeerde Kerken in Nederland</i>, dl. 2, pag. 87-112, Kampen, 1992- D. Deddens e.a., <i>Vrijmaking – Wederkeer, Vijftig jaar Vrijmaking in beeld gebracht</i>, pag. 25-64, Barneveld, 1994- R. Kuiper e.a., <i>Vuur en Vlam, Aspecten van het vrijgemaakt-gereformeerde leven 1944-1969</i>, pag. 203-244, Amsterdam, z.j.- Reader Kerkgeschiedenis 20^e eeuw (drs. J.C. Schaeffer samenstelling)
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none">• G. v.d. Brink e.a, <i>Een kerk ging stuk</i>, Amsterdam, 1992• G. Janssen, <i>De feitelijke toedracht</i>, Groningen, 1948• J. Veenhof, <i>Vrij Gereformeerd</i>, pag. 127-157, Kampen, 2005

MA-cluster identiteit NGK*

NGP-vak:	3.8.1
Docenten:	dr. J. Dekker (3.8.3), dr. A. van der Dussen (3.8.2 en 3.8.5), K. Muller (3.8.4)
Omvang:	0,9 per semester in de Master-fase (totaal 3,6 EC)
Periode:	Ma-1, Ma-2, Ma-3, Ma-4 (alle master-studenten gezamenlijk)
Colleges:	5 werkcolleges van 2,5 uur in het kader van de Ma-collegecyclus
Toetsing:	schriftelijk tentamen
* Keuzevak TUA	

<i>Doelstelling</i>	Zie gerelateerde onderdelen 3.8.2, 3.8.3, 3.8.4 en 3.8.5.
<i>Inhoud</i>	<p>In deze doorlopende collegecyclus wordt aandacht gegeven aan thema's en vragen die samenhangen met de leer en het functioneren van de kerk. De accenten die hierbij worden gelegd zijn gerelateerd aan de identiteit en context van de Nederlands Gereformeerde Kerken. Het werkcollege loopt inhoudelijk parallel aan de drie onderdelen van deze cluster:</p> <ul style="list-style-type: none">3.8.2 Geloofsleer en identiteit 1 (Ma-1)3.8.3 Bijbelonderzoek en identiteit (Ma-2)3.8.4 Kerkelijk samenleven en identiteit (Ma-3)3.8.5 Geloofsleer en identiteit 2 (voorlopige titel) (Ma-4) <p>Het is ook mogelijk dat de beschikbare colleges en tijd per semester thematisch worden ingedeeld. Door te werken met series van bijvoorbeeld drie colleges, vindt er per semester meer afwisseling plaats en kan worden ingespeeld op de deelname van studenten uit verschillende jaargangen.</p>
<i>Eindtermen</i>	Zie gerelateerde onderdelen 3.8.2, 3.8.3, 3.8.4 en 3.8.5
<i>Werkvormen</i>	Het bijwonen van en participeren in zes werkcolleges van de Ma-cluster Identiteit NGK, inclusief voorbereidings- of verwerkingsopdrachten.

Geloofsleer en NG-identiteit 1*

NGP-vak:	3.8.2
Docenten:	dr. A. van der Dussen
Omvang:	1,6 EC naast de Ma-cluster collegecyclus (0,9 EC)
Periode:	Ma-1 (indien noodzakelijk: Ba-6)
Colleges:	5 werkcolleges van 2,5 uur binnen collegecyclus 3.8.1 (of 6 werkcolleges van 2 uur)
Tentamenduur:	90 minuten
Toetsing:	presentatie; schriftelijk tentamen, januari 2011 (seizoen 2010-11)
* Keuzevak TUA	

<i>Doelstelling</i>	<p>Het verwerven van inzicht in:</p> <ul style="list-style-type: none">- de manier waarop de theologie in de NGK beschouwd en beoefend wordt- de mate waarin binnen de NGK uitwerking wordt gegeven aan de organische inspiratieleer dan wel aan het fundamentalisme- het theologisch- e spanningsveld gereformeerd-evangelisch- de omgang binnen de NGK met de gereformeerde confessie- de omgang binnen de NGK met theologische pluraliteit
<i>Inhoud</i>	De cursus gaat over de theologische eigenheid van de Nederlands Gereformeerde kerken.
<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none">- De student heeft in grote lijnen kennis van de theologische traditie waarin de NGK staan en van de wijze waarop binnen de NGK wordt omgegaan met de gereformeerde confessie.- De student kan discussies binnen de NGK over actuele problemen plaatsen tegen hun theologische achtergrond, zoals een verschillende taxatie van bijvoorbeeld occultisme en demonie.- De student kan de organische inspiratieleer definiëren in onderscheid met het

	<p>fundamentalisme.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft handvatten verworven voor het omgaan met theologische verschillen van mening binnen de gemeente, zoals die tussen gereformeerd, evangelisch en bijbelkritisch. - De student kan uitleggen volgens welk model het gesprek bij theologische pluraliteit gevoerd kan worden. - De student is in staat positie te kiezen in het gesprek over de plaats van de theologie in geloof, confessie en kerk.
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Mastercyclus gegeven wekelijkse hoor- en werkcolleges gedurende één blok (5 colleges, 3.8.1). - Literatuurstudie.
<i>Studielast</i>	<p>Naast de colleges Ma-cluster identiteit NGK (3.8.1) van 0,9 EC (d.w.z. vijfmaal 2,5u college + 2,5u voorbereiding):</p> <p>Literatuurstudie: 1,6 (45 uur)</p>
<i>Tentameneisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - H, Smit, 'Woord en belijdenis – over de relatie tussen de Heilige Schrift en de belijdenisgeschriften', in: J. Bouma e.a., red.), <i>Begeleidend schrijven</i>, Amsterdam 1994, 112-120 - J. Veenhof, 'Geschiedenis van theologie en spiritualiteit in de gereformeerde kerken', in: M.E. Brinkman (red.), <i>100 jaar theologie. Aspecten van een eeuw theologie in de Gereformeerde Kerken in Nederland (1892-1992)</i>, Kampen 1992, 14-95 - Capita selecta uit Jan Veenhof, <i>Vrij gereformeerd</i>, Kampen 2005 - Capita selecta uit H. Bavinck, <i>Gereformeerde katholiciteit</i>
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Koert van Bekkum, 'Zekerheid en Schriftgezag in neo-calvinistische visies op de historiciteit van de bijbel', in: Koert van Bekkum en Rien Rouw (red.), <i>Geloven in zekerheid? Gereformeerd geloven in een postmoderne tijd</i>, Barneveld 2000, 77-108 • H. Berkhof, 'Neocalvinistische theologie van Kuyper tot Kuitert', in: K.U Gäbler e.a. (red.), <i>Geloof dat te denken geeft. Opstellen aangeboden aan Prof. dr. H.M. Kuitert</i>, Baarn 1989, 30-48 • R.H. Bremmer, <i>Herman Bavinck als dogmaticus</i>, Kampen 1961 • A. Th. van Deursen, <i>Een hoeksteen in het verzuild bestel. De Vrije Universiteit 1880-2005</i>, Amsterdam 2005 • J. Douma, <i>Algemene genade. Uiteenzetting, vergelijking en beoordeling van de opvattingen van A. Kuyper, K. Schilder en Joh. Calvijn over 'algemene genade'</i>, Goes 1974² • J. Hoogland, 'Orthodoxie, modernisme en postmoderniteit', in: G. van den Brink e.a., <i>Filosofie en theologie. Een gesprek tussen christen-filosofen en theologen</i>, Amsterdam 1991, 132-154 • S. van der Linde, <i>De gereformeerde scholastiek</i>, artikelen in 'Theologia Reformata' 1986, 1987. • G. Puchinger, <i>Een theologie in discussie. Prof. dr. K. Schilder: profeet – dichter – polemist. Met als bijlage het debat Noordmans-Schilder in 1936</i>, Kampen 1970 • J. Veenhof, <i>Revelatie en inspiratie. De Openbarings- en Schriftbeschouwing van Herman Bavinck in vergelijking met die der ethische theologie</i>, Amsterdam 1968

Bijbelonderzoek en NG-identiteit*

NGP-vak:	3.8.3
Docent:	dr. J. Dekker
Omvang:	1,6 EC naast de Ma-cluster collegecyclus (0,9 EC)
Periode:	Ma-2
Colleges:	5 werkcolleges van 2,5 uur binnen collegecyclus 3.8.1
Tentamenduur:	90 minuten
Toetsing:	presentatie; schriftelijk tentamen januari 2011 (seizoen 2010-11)
* Keuzevak TUA	

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none">- Het kennismaken met modellen van bijbels theologisch onderzoek- Het ontwikkelen van theologische vaardigheid in het doordenken van vragen die het moderne bijbelonderzoek kan oproepen in relatie tot het schriftgezag- Het verwerven van inzicht in de wijze waarop het bijbels theologisch onderzoek al of niet vruchtbaar kan worden binnen de theologische en confessionele context van de Nederlands Gereformeerde Kerken
---------------------	--

<i>Inhoud</i>	Deze cursus gaat over de mogelijkheden om het moderne bijbelonderzoek theologisch te verwerken en neemt daarbij een bijbelse theologisch ontwerp als uitgangspunt. Speciale aandacht zal er zijn voor vragen rond historiciteit en schriftgezag die hiermee verbonden zijn.
---------------	---

<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none">- De student is gevoelig voor het aan de Schrift inherente spanningsveld tussen geschiedenis en boodschap- De student is in staat om de vragen die de resultaten van de moderne wetenschap kunnen oproepen te doordenken en te relateren aan een gereformeerde visie op het schriftgezag- De student weet hoe hij met vrucht gebruik kan maken van het voortgaande bijbelonderzoek en is in staat om dit in de eigen theologische en confessionele context te verwerken- De student heeft zich een habitus eigen gemaakt waarin hij zijn eigen theologiseren in dienst stelt van de kerk en haar verkondiging- De student is in staat om zelfstandig en in groepsverband een goede presentatie voor te bereiden en te verzorgen- De student is in staat relevante wetenschappelijke literatuur te verzamelen en weer te geven
-------------------	--

<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none">- Het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Mastercyclus gegeven tweewekelijkse hoor- en werkcolleges (5 of 6 per semester)- Het voorbereiden (eventueel in de vorm van een werkgroep) en in collegeverband presenteren van een thema uit de cursus- Literatuurstudie
-------------------	--

<i>Studielast</i>	Naast de colleges Ma-cluster identiteit NGK (3.8.1) van 0,9 EC: voorbereiding presentatie: 0,2 literatuurstudie: 1,4 totaal: 1,6
-------------------	--

<i>Tentameneisen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Collegestof (incl. materiaal presentaties)- B.W. Anderson, 'Introduction: Mythopoeic and Theological Dimensions of Biblical Creation Faith'. In: B.W. Anderson (red), <i>Creation in the Old Testament</i>, Philadelphia 1984, 1-21 [20 p. cat. 2 – 4 uur]- P. Enns, <i>Inspiration and Incarnation. Evangelicals and the Problem of the Old Testament</i>, Grand Rapids 2005, hoofdstuk 2 en 3 [83 p. cat. 3 – 12 uur]- J. Goldingay, <i>Old Testament Theology. Volume One: Israel's Gospel</i>, Downers Grove 2003, hoofdstuk 2 (God Began – Creation) [88 p. cat 2 – 17 uur]- S. Paas, 'Schepping en historiciteit', <i>Wapenveld</i> 51/5 (2001), 4-14 [11 p. cat. 3 – 1 uur]- Update opgave volgt nog.
----------------------	---

<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none">• Brink, G. van den, 'Orthodox-christelijke theologie en historisch-kritisch bijbelonderzoek. Een replek', <i>TR</i> 52/1 (2009), 29-51.
------------------------------	--

- W. Brueggemann, *The Book That Breathes New Life. Scriptural Authority and Biblical Theology*, Minneapolis 2005.
- J. Dekker, TSB-lezing 'De bijbel als boek voor mensen die van lezen houden...?' (n.a.v. J. Fokkelman en W. Weren (red.), *De Bijbel Literair*, Zoetermeer 2003) (2005).
- A. van der Dussen, TSB-lezing 'De historisch-kritische methode' (2000).
- A. van der Dussen, TSB-lezing 'De Bijbel en het Woord van God' (2003).
- J. Hoek (red.), *Sola Scriptura. De actualiteit van de gereformeerde visie op de Schrift*, Heerenveen 2008.
- Janse, S., 'Het goede nieuws en het moeilijke nieuws. De verwerking van de historisch-kritische methode in de Nederlandse orthodoxie', TR 52/1 (2009), 6-28.
- Janse, S., 'Dupliek: Hoe is dat dan in de praktijk van de bijbeluitleg?', TR 52/1 (2009), 52-55.
- B. Loonstra, *De bijbel recht doen. Bezinning op gereformeerde hermeneutiek*, Zoetermeer 1999.
- C. Trimp (red.) C. Trimp (red.), *Woord op schrift. Theologische reflecties over het gezag van de Bijbel*, Kampen 2002.

Kerkelijk samenleven en NG-identiteit*

NGP-vak:	3.8.4
Docent:	K. Muller
Omvang:	1,6 EC naast de Ma-cluster collegecyclus (0,9 EC)
Periode:	Ma-3
Colleges:	6 werkcolleges van 2 uur binnen collegecyclus 3.8.1 (of 5 werkcolleges van 2,5 uur)
Tentamenduur:	90 minuten
Toetsing:	beoordeling werkstuk; schriftelijk tentamen 'kerkrecht' 26 oktober 2009
* Keuzevak TUA	

<i>Doelstelling</i>	Het verwerven van kennis van en/of inzicht in: <ul style="list-style-type: none"> - de uitgangspunten van het gereformeerde kerkrecht - het belang van een goed functionerend kerkrecht - de binnen de NGK gemaakte afspraken, zoals deze in het AKS zijn vastgelegd - de ontstaansgeschiedenis en -achtergrond en de daarmee verbonden NGK accenten in het AKS, waaronder het zgn. ratificatierecht - het praktisch functioneren van het kerkverband van de NGK, zowel wat haar - mogelijkheden als haar beperkingen betreft - de actuele juridische positie van de kerk en de predikant binnen het NG-kerkverband en in het Nederlandse recht
<i>Inhoud</i>	Deze cursus behandelt de achtergronden van het kerkrecht vanuit NG-perspectief.
<i>Eindtermen</i>	De student heeft kennis van en/of inzicht in <ul style="list-style-type: none"> - de uitgangspunten van het gereformeerde kerkrecht - het belang van een goed functionerend kerkrecht - de binnen de NGK geldende afspraken, zoals deze in het AKS zijn vastgelegd - de ontstaansgeschiedenis en -achtergrond en de daarmee verbonden NGK accenten in het AKS - het praktisch functioneren van het NG-kerkverband - de juridische positie van de kerk en de predikant in het NG-kerkverband en in het Nederlandse recht
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Mastercyclus gegeven tweewekelijkse hoor- en werkcolleges (5 colleges van 2½ uur per semester) - literatuurstudie 'kerkrecht'
<i>Studielast</i>	Naast de colleges Ma-cluster identiteit NGK (3.8.1) van 0,9 EC: <p>werkstuk: 0,25 (ca 7 uur)</p>

- Tentameneisen*
- literatuurstudie: 1,35 (ca 38 uur)
- Akkoord voor Kerkelijk Samenleven met bijlagen, editie 2008 Buijten & Schipperhein aanschaffen
 - J. Dekker, Het akkoord van kerkelijk samenleven (doctoraalscriptie), 1991
 - J.C. Schaeffer, De zin van een kerkorde (TSB-lezing J9, maart 1996)
 - W. van 't Spijker e.a., Inleiding tot de studie van het kerkrecht **of**
 - Leo J. Koffeman, Het goed recht van de kerk - Een theologische inleiding op het kerkrecht (Kampen, 2009)

Geloofsleer en identiteit 2*

- NGP-vak: 3.8.5
Docenten: dr. A. van der Dussen
Omvang: 1,7 EC naast de Ma-cluster collegecyclus (0,9 EC)
Periode: Ma-4
Colleges: 5 werkcolleges van 2,5 uur binnen collegecyclus 3.8.1 (of 6 werkcolleges van 2 uur)
Tentamenduur: 90 minuten
Toetsing: presentatie; schriftelijk tentamen, januari 2011 (seizoen 2010-11)
* Keuzevak TUA

Dit nieuwe vak is in voorbereiding en zal in de volgende studiegids worden opgenomen.
Het vak behandelt essentiële onderdelen van de nieuwere dogmatiek.

Praktische theologie I*

NGP-vak:	3.9.1
Docent:	drs. G. Bronsveld
Omvang:	2,0 EC (2x 1,0 EC)
Periode:	Ba-5 en Ma-1 gezamenlijk (cyclus met A*- en B-jaar)
Colleges:	Twee semesters met 5 werkcolleges van 2 uur
Tentamenduur:	60 minuten
Toetsing:	Tentamen schriftelijk, januari 2009 (A-jaar)
* Keuzevak TUA	De A-cyclus vormt samen met de twee cursussen pastoraal gesprek (1,6 EC) een keuzevak voor TUA-studenten (tezamen 2,6 ets)

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none">- Het verwerven van kennis aangaande de geschiedenis van de praktische theologie.- Het verwerven van inzicht in de belangrijkste actuele ontwikkelingen op het terrein van de praktische theologie.- Het kiezen van een eigen positie op het terrein van de praktische theologie en deze theologisch kunnen onderbouwen.- Het ontwikkelen van een referentiekader waarbinnen het functioneren van de plaatselijke gemeente geanalyseerd kan worden- Het verwerven van inzicht in modellen om veranderingsprocessen te implementeren in de gemeente.- Vanuit een theologische visie een positie kunnen bepalen als professioneel ambtsdrager met het oog op interdisciplinaire samenwerking en niet-ambtelijk kerkelijk werk.
<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none">- De student draagt kennis van de belangrijkste actuele ontwikkelingen in de praktische theologie en ontwikkelt een eigen theologische visie op de handelingspraktijk van de kerk in de moderne samenleving- De student heeft kennis van en visie op gemeente-zijn in een gesecculariseerde omgeving.- De student heeft een zelfstandige visie op de verhouding tussen ambt en professie en kan deze theologisch onderbouwen.
<i>Werkvormen</i>	<ul style="list-style-type: none">- (werk)college- Literatuurstudie
<i>Studielast</i>	<p><i>Ba-5 (A-jaar):</i> 5 werkcolleges* 0,5 EC Literatuur 0,5 EC (14 uur)</p> <p><i>Ma-1 (B-jaar):</i> 5 werkcolleges* 0,5 EC Literatuur 0,5 EC (14 uur) 2 uur per werkcollege plus 1 uur voorbereiding per werkcollege</p>
<i>Tentameneisen Ba-5 (A-jaar)</i>	Syllabus Praktische Theologie met capita selecta uit: <ul style="list-style-type: none">- P. Ballard, J. Pritchard, <i>Practical Theology in action</i>, London, 1996- Kees de Ruijter, <i>Meewerken met God. Ontwerp van een gereformeerde praktische theologie</i>, Kampen, 2005
<i>Tentameneisen Ma-1 (B-jaar)</i>	<ul style="list-style-type: none">- Syllabus Praktische Theologie met capita selecta uit:- P. Ballard, J. Pritchard, <i>Practical Theology in action</i>, London, 1996
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none">• G. Heitink, <i>Praktische theologie. Geschiedenis - theorie - handelingsvelden</i>, Kampen, 1993• G. Heitink, <i>Biografie van de dominee, Baarn</i>, 2001

Praktische theologie II: pastoraal gesprek 1 en 2*

NGP-vak:	3.9.2, 3.9.3
Docent:	drs. G. Bronsveld
Omvang:	2x 0,8 EC
Periode:	Ba-5, Ma-1
Colleges:	Een semester met 5 werkcolleges van 2 uur
Toetsing:	participatie in de cursus; kennis ondersteunende literatuur
* keuzevak TUA	In combinatie met 3.9.1 - A

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none">- Het verwerven van inzicht in modellen voor pastorale gespreksvoering.- Het ontwikkelen van vaardigheid in pastorale gespreksvoering- Het ontwikkelen van gevoeligheid voor de levens- en geloofsvragen van de hedendaagse, gesecculariseerde mens.
---------------------	--

<i>Inhoud</i>	Dit vak bestaat uit een combinatie van werkcollege en het oefenen van de verworven kennis in praktijkopdrachten en rollenspel.
---------------	--

<i>Eindtermen</i>	<ul style="list-style-type: none">- De student is in staat een goed gestructureerd pastoraal gesprek te voeren.- De student is in staat een relevante pastorale ontmoeting aan te gaan met mensen in een post-moderne wereld.- De student kan het verschil uitleggen tussen een pastoraal gesprek en een theologische discussie.- De student kan onderscheiden waar zijn professionele beperkingen als pastor liggen en wanneer hij voor hulp moet verwijzen.
-------------------	--

<i>Werkvorm</i>	Cursus pastoraal gesprek 1 en 2
-----------------	---------------------------------

<i>Studielast per cursus</i>	5 werkcolleges van 2 uur: 0,35 EC Literatuurstudie 12,5 uur: 0,45 EC
------------------------------	---

<i>Verplichte literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none">- Johan Smit, <i>Tot de kern komen, De kunst van het pastorale gesprek</i>, Kampen 2006.- Op te geven literatuur voor pastoraal gesprek 2 (seizoen 2011-12)
------------------------------	--

Praktische theologie III: Pastorale stage

NGP-vak:	3.9.4
Docent:	drs. G. Bronsveld
Omvang:	1,5 EC
Periode:	Ba-6
Colleges:	Acht dagdelen stage in een gemeente of instelling
Toetsing:	participatie in de cursus; kennis ondersteunende literatuur

<i>Doelstelling</i>	Student maakt kennis met en bekwaamt zich in de pastorale praktijk en verbindt dat met de vakliteratuur.
---------------------	--

<i>Inhoud</i>	Dit vak bestaat uit het uitvoeren van een stage in een gemeente of instelling met bijbehorende reflectie.
---------------	---

<i>Studielast</i>	stage 8 dagdelen met bespreking: 1,2 EC literatuurstudie + verslag: 0,3 EC (8 uur)
-------------------	---

<i>Literatuur</i>	Zie cursus pastoraal gesprek.
-------------------	-------------------------------

Praktische theologie IV: catechetiek en didactiek

NGP-studiegids: 3.9.5

Docenten: drs. M. de Jong, dhr. P. van Veen

Omvang: 2,0 EC (1,25 catechetiek + 0,75 didactiek)

Periode: Ba-5

Colleges: 5 blokken werkcolleges van 1,5 uur didactiek gevolgd door 1,5 uur catechetiek

Toetsing: participatie in de cursus; uitvoering van opdrachten;
schriftelijk tentamen algemene didactiek 90 minuten; januari 2009

Doelstelling catechetiek

- Het ontwikkelen van een zelfstandige visie op het karakter en doelstelling van het kerkelijk geloofsonderricht in de context van andere kerkelijke vormingsactiviteiten.
- Het kennis nemen van actuele vormen van leren geloven en die vanuit theologisch perspectief beoordelen.
- Vanuit een theologisch perspectief kijken naar verschillende catechesemethoden.

Doelstelling didactiek

- Het ontwikkelen van didactische vaardigheden, zoals: het formuleren van leerdoelen, het maken van een lesprogramma, rekening houden met leerstijlen, leerbehoeften en groepsgrootte, het kiezen van werkvormen.
- Het kennis nemen van enkele actuele leertheorieën en dat verbinden aan leren geloven.
- Het benoemen van kenmerken van catechese in vergelijking met regulier onderwijs.
- Het verwerven van kennis over groepsdynamica inzake het werken met groepen.

Inhoud

Het catechetisch gedeelte behandelt in ieder geval de (crisis van het) kerkelijk geloofsonderricht, de rol van het subject, de plaats van ervaring, de plaats van de bijbel, de betekenis van verbeelding en symbolen. Op deze basis zal dan gekeken worden naar verschillende catechesemethoden.

Het didactische gedeelte behandelt allereerst basiskennis didactiek en het didactisch model. Daarna volgen een overzicht van leertheorieën van de afgelopen veertig jaar gekoppeld aan de leercirkel van Kolb; kennis van leerstijlen; formuleren van leerdoelen; variatie in lesopbouw en werkvormen; omgaan met groepen.

Eindtermen

- De student heeft op basis van de verschillende theologische en didactische visies een eigen visie ontwikkeld op kerkelijk geloofsonderricht en andere kerkelijke vormingsactiviteiten.
- De student is in staat naar actuele theologische en didactische inzichten kerkelijk geloofsonderricht te verzorgen en ander kerkelijk groepswork te begeleiden.
- De student kan catecheselessen didactisch en theologisch analyseren.

Werkvormen (werkcolleges)
ondersteunende literatuur

<i>Studielast</i>	Werkcolleges 5x1,5u Catechetiek	0,25 EC excl. voorbereiding
	Literatuurstudie Catechetiek	1,0 EC (28 uur)
	Werkcolleges 5x1,5u Didactiek	0,25 EC
	Vorbereiding en studie:	0,5 EC (14 uur)

Tentameneisen

- Peter Biehl, *Symbole geben zu lernen, Einführung in die Symboldidaktik anhand der Symbole Hand, Haus und Weg*, Neukirchen-Vluyn, 3. Auflage, 2002, 11-72 (Nederlandse samenvatting in de reader)
- E.R. Jonker, *Aan het woord komen. Hoe gemeenteleden van 17 jaar en ouder in gesprek raken met de bijbel. Bouwstenen en gebruiksmateriaal*. Zoetermeer 1992, 11-94
- Bert Roebben, *Godsdienstpedagogiek van de hoop. Grondlijnen voor religieuze vorming*. Leuven-Gent 2007, capita selecta

- NGP Reader Catechetiek (M. de Jong)
 - NGP Syllabus en Reader Didactiek (P. van Veen)
- Aanbevolen literatuur*
- Wilhelm Gräb, *Sinn fürs Unendliche. Religion in der Mediengesellschaft*, Gütersloh 2002
 - Alma Lanser- van der Velde, *Geloven leren. Een theoretisch en empirisch onderzoek naar wederkerig geloofsleren*, Kampen 2000
 - Richard R. Osmer & Friedrich Schweitzer, *Religious Education between Modernization and Globalization*, Grand Rapids, Michigan, Cambridge U.K. (Eerdmans) 2003
 - Standaert R. e.a., *Leren en onderwijzen, Inleiding tot de algemene didactiek*, Acco, Leuven 2006
 - Bijkerk en Van der Heide, *Het gaat steeds beter!, Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten 2006

Praktische theologie V: Persoonlijk functioneren

NGP-vak: 3.9.6
 Docent: D. Mostert
 Omvang totaal: 4,0 EC (4x 1,0 EC per jaar)
 Periode: Ba-1 t/m Ma-2 gezamenlijk
 Colleges: 24 collegemiddagen van 3 uur gelijkmatig verdeeld over 4 jaar (6 per jaar)
 Toetsing: deelname aan groepswork; beoordeling persoonlijk ontwikkelingsplan
 Evaluatiemoment bij de overgang Ba-Ma en voor de aanvang van de eindstage

- Doelstelling*
- Integreeren van psychologie in de persoonlijke ervaring.
 - Het ontwikkelen van een zelfbeeld en contactuele vaardigheden in relatie tot het beroep, wat ontstaat uit een confrontatie tussen het eigen zelfbeeld en het beeld dat anderen hebben van de student.
 - Het (her)vinden van de identiteit die de student heeft in Christus, door het zelfbeeld en de contactuele kwaliteiten te integreren met het beeld dat God voor ogen heeft met de student.

Inhoud

Leren aan en van elkaar is uitgangspunt van deze cursus; dat gebeurt door ervaringsoefeningen, reflectie op eigen gedrag, zelfwaarneming en persoonlijke integratie. Programma (wijzigingen voorbehouden):

Les 1-6: Vertrouwen, veiligheid, feedback, werken met een buddy, contact maken
 Les 7-12: Contact maken en de verwarring over grenzen
 Les 13-18: Groepen en overdracht, basis gespreksvaardigheden
 Les 19-24: Aanvaardend begrijpen, volgen en leiden, reflectie als voorbereiding op supervisie

- Eindtermen*
- De student:
- kan formuleren wat het beroep van predikant voor hemzelf inhoudt en dit relateren aan het beroepsprofiel gereformeerd predikant
 - kan een profielbeschrijving van zichzelf geven, en daarin zijn sterke en zwakke punten benoemen
 - is in staat om feedback op zijn eigen persoonlijk functioneren te geven en te ontvangen
 - is in staat grenzen te hanteren in het contact met anderen
 - kent de begrippen confluentie, introjectie, projectie en retroreflectie en kan deze begrippen ook toepassen en hanteren in het contact met anderen
 - kent de begrippen overdracht en tegenoverdracht, kan deze begrippen herkennen op zichzelf en hanteren in het contact met anderen en kent zijn eigen patronen hierin
 - onderkent de noodzaak van de balans tussen nabijheid en afstand in het contact met anderen en weet deze ook te hanteren
 - is in staat om te gaan met eigen en andermans emoties
 - kan aangeven welke rol en inbreng hij heeft in verschillende groepen, en hoe

	hij die kan beïnvloeden	
	- is in staat om om te gaan met eigen en andermans emoties	
	- kan omgaan met situaties waarin angst en dreiging een rol spelen	
<i>Werkvormen</i>	- gemiddeld zes dagdelen groepswork per jaar	
	- diepte-interviews predikanten (eerste jaar)	
	- groepswork ondersteunende literatuurstudie	
	- opstellen reflectieverslag na elk dagdeel groepswork	
	- bijhouden persoonlijk ontwikkelplan	
	- afsluitend verslag na de laatste les i.v.m. mentorgesprek (dan kan een uittreksel zijn van het logboek of een bijgesteld POP)	
<i>Studielast</i>	zelfstudie	0,3 etcs
	reflectieverslagen en persoonlijk ontwikkelingsplan	0,5 EC
	groepswork en voorbereiding groepswork	3,2 EC*
	(*per middag van 3 uur plus 0,5 uur voorbereiding gedurende vier seizoenen)	
<i>Verplichte literatuur</i>	- B.P. de Roeck, <i>Liever leren dan afleren</i> , Haarlem, 1997.	
	- B.P. de Roeck, <i>Gras onder mijn voeten</i> , Haarlem, 2001.	
	- F. Cuvelier, <i>De stad van Axen, Gids bij menselijke relaties</i> , Kapellen België, 2000.	
	- R. Boswijk-Hummel, <i>Liefde in wonderland</i> , Haarlem, 2001.	
	- V.J. McIntyre, <i>Schapen in wolfskleren</i> , Driebergen, 2003.	
	- M. Bosma, <i>Werkboek empathie: <u>leren begrijpen zonder oordelen</u></i> , Baarn, 1993.	
<i>Aanbevolen literatuur</i>	De studenten ontvangen een uitgebreide lijst met praktische psychologische en pastoraal-psychologische literatuur over uiteenlopende onderwerpen.	

De student brengt persoonlijke leerdoelen van dit vak in tijdens de mentorgesprekken (3.11). Hij stelt daartoe een document op (verslag, uittreksel van zijn logboek of POP), dat wordt ondertekend door de docent en twee medestudenten.

Assessment

NGP-vak:	3.10
Docent:	extern bureau
Omvang:	p.m.
Periode:	voor de aanvang van de masterfase

De opleiding laat een individueel assessment afnemen om de student te onderzoeken op competenties die nodig zijn voor de geschiktheid voor het predikantschap.

Eindstage

NGP-vak:	3.11
Stagedocenten:	drs. G. Bronsveld
Omvang:	16 EC
Periode:	Ma-4, 5 of 6
Toetsing:	beoordeling stagebegeleider en stagedocent op grond van rapportage

Doelstelling algemeen

- Het doordenken van pastorale, catechetische en liturgisch-homiletische activiteiten in een breder theologisch verband.
- Het operationaliseren van specifieke exegetische, dogmatische en ethische kennis en inzichten binnen de verschillende pastorale terreinen.
- Zelfstandig functioneren op het terrein van het pastoraat en pastorale gesprekken naderhand vanuit pastoraal-theologische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren.
- Zelfstandig uitvoeren van catechisatielessen voor jongeren en/of ouderen binnen een kerkelijke context en achteraf deze lessen vanuit theologische en didactische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren.
- Het voorbereiden en leiden van een kerkdienst en die na afloop vanuit liturgisch-homiletische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren.
- Het samenwerken met allen die delen in verantwoordelijkheid en zorg met betrekking tot de gemeente.
- Oog hebben voor het eigen aandeel in de communicatie met anderen, voor eigen sterke en zwakke kanten en in staat zijn zichzelf en eigen handelen ter discussie te brengen.
- Zicht hebben op de verschillende verantwoordelijkheden die een predikant heeft en de rollen die daarbij horen (bijv. op catechisatie als leraar, pastor, ordebewaker).
- Het plannen en op een goede manier over de week verdelen van de verschillende taken en werkzaamheden die binnen een werkweek op de student af komen.

Persoonlijke leerdoelen

Per student worden persoonlijke leerthema's geformuleerd die vooral gericht zijn op persoonlijke competenties binnen de vijf taakvelden van een predikant (te weten: Verkondiging, Liturgie en spiritualiteit, Onderwijs en toerusting, Pastoraat, Leiding en organisatie).

Inhoud

De eindstage wordt beschreven in een aparte NGP Stagehandleiding. De stagehandleiding wordt verstrekt door de opleidingscoördinator en is in te zien op de website ngk.nl/ngp (stage). Naast de *stagebegeleider* krijgt de student begeleiding van een *supervisor* voor reflectie op persoonlijke leerdoelen en functioneren.

Eindtermen

Deze zijn afgeleid van de algemene leerdoelen. Zie de stagehandleiding.

Werkvormen

- Uitvoeren van een aantal stage-activiteiten in een NGK gemeente of (zorg)instelling, passend bij de persoonlijke leerdoelen, onder begeleiding van een plaatselijke predikant.
- Verslaglegging en reflectie.
- Tweewekelijks begeleiding door een supervisor, tien gesprekken.
- De activiteiten worden ingekaderd in een vijftal gesprekken met stagedocent NGP en stagebegeleider (plaatselijke predikant).

Mentoraat

NGP-vak:	3.12
Docenten:	drs. G. Bronsveld, dr. J. Dekker, dr. A. van der Dussen, drs. C.T. De Groot
Omvang:	0,2 EC verdeeld over vier jaar
Periode:	Ba-1 t/m Ma-6
Toetsing:	jaarlijks mentorgesprek; testimonium aan het eind van de studie

<i>Doelstelling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Inzicht in het studieverloop, de persoonlijke en geestelijke ontwikkeling. - Een gezonde visie op het ambt en het beroepsperspectief. - Evaluatie of de opleiding aan haar doel beantwoordt. - Bespreking van het concept-attesten voor regionale vergadering.
<i>Inhoud</i>	De mentor is tevens het persoonlijk NGP-aanspreekpunt voor de student. Indien nodig vindt met instemming van de student uitwisseling plaats tussen de NGP-mentor en de mentor van de instelling waar de student zijn theologie-opleiding volgt.
<i>Eindtermen</i>	De eindtermen zijn nauw verweven met en opgenomen in die van integratie-activiteiten (3.2) en het vak Persoonlijk Functioneren.
<i>Werkvormen</i>	<p>Jaarlijks mentorgesprek over de gevolgde vakken en de persoonlijke ontwikkeling.</p> <p>De student levert vooraf een kort ontwikkelingsverslag in, waarvoor ook geput kan worden uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verslag van het vak Persoonlijke vorming (3.9.4); dit onderdeel dient te zijn <i>ondertekend</i> door de student, twee medestudenten en de docent - individuele voornemens genoteerd na preekbesprekingen (3.1) - ontvangen kritiek op eigen preekbeurten (Ba-5 en Master-fase)

Leerbijeenkomsten Preekconsent

NGP-vak:	3.13
Docent:	drs. C.T de Groot; dr. J. Dekker, dr. A. van der Dussen
Omvang:	p.m.
Periode:	Ma-5-8

Deze verplichte begeleidingsvorm is bestemd voor studenten met preekconsent. De begeleidende docenten nemen initiatief voor een drie bijeenkomsten per seizoen, waarop door studenten gehouden preken worden besproken en geëvalueerd.

Getuigschriften

3.14 Getuigschrift (attest)

Met het oog op het preekconsent en op de kerkelijke examens worden door de opleiding getuigschriften afgegeven.

3.14.1 Preekconsent-getuigschrift

Voor de verlening van preekconsent is een getuigschrift van de NGP nodig is. Als regel wordt een getuigschrift pas afgegeven als een kandidaat ten minste twee maal een preekvoorstel heeft gehouden in het kader van de NGP en dat de student zo ver is gevorderd met de studie dat hij in de erediensten kan voorgaan. Het getuigschrift wordt ondertekend door de kerndocenten.

3.14.2 Eindgetuigschrift: getuigschrift voor het toelatingsonderzoek

Het afsluitend getuigschrift is een verklaring dat de student de NGP heeft voltooid en dat hij kan worden toegelaten tot het examen bij een regiovergadering. Het getuigschrift bevat ook een positief oordeel over de deugdelijkheid van de gevolgde opleiding¹, over de stage en informatie waarmee de regio haar oordeel kan vormen over de geschiktheid van de kandidaat voor het ambt van predikant op het moment van afstuderen. Dit getuigschrift wordt ondertekend door de kerndocenten en door het bestuur van de NGP.

Wijze van toetsing: de concept-inhoud van het getuigschrift wordt besproken met de student.

¹ De LV-Doom heeft bepaald dat een met een masters (of doctoraal) examen afgeronde opleiding aan de TU-Kampen (Broederweg) of de TU-Apeldoorn een deugdelijke theologische opleiding is. Als de student een ander doctoraal diploma heeft of op andere wijze een vergelijkbare studie heeft voltooid is overleg met de NGP noodzakelijk en worden afspraken gemaakt over eventuele aanvullende studieonderdelen. De gemaakte afspraken worden in het attest vermeld.

28. Nederlandse theologische universiteiten en faculteiten

*De Theologische Universiteit van de
Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt)*
Broederweg 15, 8261 GS Kampen
Postbus 5026, 8260 GA Kampen
tel. 038-447 17 10, fax 447 17 11
internet: www.tukampen.nl

*Theologische Universiteit te Kampen
Protestantse Kerken Nederland*
Koornmarkt 1, 8261 JX Kampen
Postbus 5021, 8260 GA Kampen
tel. 038-337 16 00, fax 038-337 16 13
internet: www.thuk.nl

*Universiteit Leiden
Faculteit der Godgeleerdheid*
Matthias de Vrieshof 1, 2311 GJ Leiden
Postbus 9515, 2300 RA Leiden
tel. 071-527 25 70, fax 071-527 25 71
internet: www.leidenuniv.nl

*Universiteit Utrecht
Faculteit der Godgeleerdheid*
Transitorium II, Heidelberglaan 2,
3584 CS Utrecht
Postbus 80105, 3508 TC Utrecht
tel. 030-253 18 53, fax 030-253 32 41
internet: www.uu.nl

*Rijksuniversiteit Groningen
Faculteit der Godgeleerdheid*
Oude Boteringestraat 38,
9712 GK Groningen
tel. 050-363 80 17, fax 050-363 62 00
e-mail faculteit.gg.gw@theol.rug.nl
internet: www.theol.rug.nl

*Vrije Universiteit te Amsterdam
Faculteit der Godgeleerdheid*
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
Postbus 7161, 1007 MC Amsterdam
tel. 020-444 66 20, fax 020-444 66 35
internet: www.vu.nl

*Universiteit van Amsterdam
Faculteit der Geesteswetenschappen*
afd. Theologie en Religiestudies
Delenus Instituut
Oude Turfmarkt 147, 1012 GC Amsterdam
Postbus 19268, 1000 GG Amsterdam
tel. 020-525 20 10, fax 020-5252 20 07
internet: www.uva.nl

Katholieke Theologische Universiteit te Utrecht
Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
Postbus 80101, 3508 TC Utrecht
tel. 030-253 21 49, fax 030-253 36 65
internet: www.ktu.nl

*Radboud Universiteit Nijmegen
Faculteit der Godgeleerdheid*
Erasmusplan 1, 6525 HT Nijmegen
Postbus 9103, 6500 HD Nijmegen
tel. 024-361 24 74, fax 024-361 18 02
internet: www.ru.nl

*Universiteit van Tilburg
Theologische faculteit*
Academielaan 9, 5037 ET Tilburg
Postbus 9130, 5000 HC Tilburg
tel. 013-466 25 80, fax 013-466 31 34
internet: www.uvt.nl

Universiteit voor Humanistiek
Drift 6, 3512 BS Utrecht
Postbus 797, 3500 AT Utrecht
tel. 030-239 01 00, fax 030-234 07 38
internet: www.uvh.nl

Opleiding Hersteld Hervormde Kerk,
Gevestigd aan de Vrije Universiteit
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
Postbus 7161, 1007 MC Amsterdam
tel. 020-444 66 20, fax 020-444 66 35
internet: www.vu.nl

Opleiding Protestantse Kerken Nederland te
volgen aan de:
Universiteit Utrecht
Universiteit Leiden
Theologische Universiteit Kampen (ThUK)
Het secretariaat is gevestigd aan de ThUK
Instroomeisen kunnen opgevraagd worden bij de
studieadviseur
Internet: www.pthu.nl

29. Afkortingen

adm.	admissiaal
Aio	assistent-in-opleiding
Ba	Bachelor
BaMa	Bachelor/Master
BSA	bindend studieadvies
cat.	categorie
CHE	Christelijke Hogeschool Ede
codo	College van Docenten
coho	College van Hoogleraren
cura	Curatorium
CGK	Christelijke Gereformeerde Kerken
CvB	College van Bestuur
DT	Deputaten Toezicht
EC	European Credit (studiepunt)
ECTS	European Credit Transfer System
EOL	Ex Oriente Lux
Ger. Gem.	Gereformeerde Gemeente
GH	Gereformeerde Hogeschool
GKV	Gereformeerde Kerken vrijgemaakt
gs	Generale Synode
h.	hoofdstuk
Hbo	Hoger Beroepsonderwijs
HHK	Hersteld Hervormde Kerk
HHS	Herstel Hervormd Seminarie
IBL	interbibliothecair leenverkeer
ICT	informatie en communicatietechnologie
IR	Instituut voor Reformatieonderzoek
KO	kerkorde
KTU	Katholieke Theologische Universiteit
Ma	Master
n.	(voet/eind)noot
NBG	Nederlands Bijbelgenootschap
NGK	Nederlands Gereformeerde Kerken
NBV	Nieuwe Bijbelvertaling
NGP	Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding
NOD	Nederlandse Onderzoek Databank
NT	Nieuwe Testament
OC	Opleidingscommissie
OC&W	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OER	onderwijs- en examenregeling
OOP	onderwijsondersteunend personeel
OV	openbaar vervoer
p.	pagina
PFSAR	Per Fidem Studiumque Ad Rostra (studentenvereniging)
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
PR	public relations
ps	particuliere synode
PTU	Protestantse Theologische Universiteit
RUN	Radboud Universiteit Nijmegen
RvTA	Raad van toezicht en advies (van de Nederlands Gereformeerde Kerken)
RUG	Rijksuniversiteit Groningen
ThUK	Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken te Kampen (Oudestraat)
TSB	Theologische studiebegeleiding (van de Nederlands gereformeerde studenten)
TUA	Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn
TUK	Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) te Kampen (Broederweg)
UD	universitair docent
UHD	universitair hoofddocent

UL	Universiteit Leiden
UU	Universiteit Utrecht
UvA	Universiteit van Amsterdam
UvH	Universiteit voor Humanistiek
UvT	Universiteit van Tilburg
vGKN	Voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland
VSNU	Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten
VU	Vrije Universiteit
Vwo	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WHW	Wet op het Hoger en Wetenschappelijk onderwijs
Wo	Wetenschappelijk Onderwijs